

Beleidsvisie recreatie, toerisme en cultuur

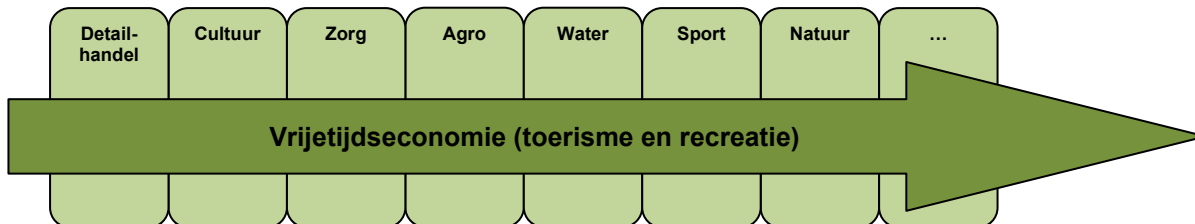
2015 - 2020

Inhoudsopgave

VOORWOORD	3
1. KANSEN EN KERNKWALITEITEN	4
1.1 Kernkwaliteiten	4
1.2 SWOT-analyse	5
2. NIEUW TE VOLGEN KOERS	6
2.1 Ambitie	6
2.2 Hoofdthema's	7
2.3 Overkoepelende thema's	7
3. THEMA 1: BELEID EN MONITORING	8
3.1 Actuele beleidskaders en beleidsuitvoering (de veranderende rol)	8
3.1.1 De (rand)voorwaardenscheppende rol	8
3.1.2 De uitvoerende, faciliterende, verbindende en participerende rol	8
3.1.3 De initiërende, coördinerende rol	9
3.2 Monitoring	9
4. THEMA 2: SAMENWERKING EN KENNISDELING	10
4.1 Organisatiegraad vrijetijdssector	10
4.2 (Tijdelijke) vrijetijdsmakelaar en cultuurmakelaar	11
4.4 Regiegroep Beleef de IJssel	11
4.6 Aanjaagsubsidie	11
5. THEMA 3: BELEVING EN VERMARKTING	12
5.1 Marketing en promotie	12
5.1.1 Profiel en profilering	12
5.1.2 Doelgroepen	12
5.2 Productontwikkeling	13
5.2.1 Doorontwikkeling Infocentrum IJssel den Nul	13
5.2.2 Evenementen	13
6. THEMA 4: FYSIEKE KWALITEIT EN ZICHTBAARHEID	14
6.1 Behoud en doorontwikkeling routestructuren	14
6.1.1 Pilot borging routestructuren	14
6.1.2 Doorontwikkeling routestructuren	14
6.2 Fysieke zichtbaarheid	15
6.2.1 Bebording	15
6.2.2 Reclamebeleid	15
6.3 Fysieke herinrichtingsplannen	15
6.4 Kunstwerken in de openbare ruimte	15
6.5 Behoud en versterking cultureel erfgoed	16
7. THEMA 5: VERBLIJFSRECREATIE	17
7.1 (Door)ontwikkeling verblijfsrecreatie	17
7.2 Versoepeling beleid verblijfsrecreatie	17
7.3 Toeristenbelasting	17
8. FINANCIËEL KADER	19
8.1 Jaarlijks financieel kader	19
8.2 Eenmalig financieel kader	20

Voorwoord

De vrijetijdssector behoort tot een van de snelst groeiende sectoren. De vrijetijdssector is een belangrijke drager en aanjager van de lokale economie en kan beschouwd worden als de verbinder tussen verschillende sectoren.

De vrijetijdseconomie als verbindende factor

Niet voor niets is de vrijetijdssector een belangrijk speerpunt binnen de provincie Overijssel, binnen Salland en binnen de gemeente Olst-Wijhe. In het collegeprogramma 2014-2018 wordt hoge prioriteit toegekend aan de komst van een nieuwe beleidsvisie.

De vrijetijdssector is een dynamische sector. Er is niet alleen een economisch belang, maar ook een maatschappelijk belang. De versterking van de vrijetijdssector draagt namelijk ook bij aan het verbreden en op peil houden van het lokale voorzieningenniveau, het vergroten van de sociale cohesie en het creëren van een vitaal en aantrekkelijk woon- en verblijfsklimaat voor zowel inwoners als bezoekers (potentiële nieuwe inwoners). Nieuw is de gedeeltelijke integratie van het beleidsveld Kunst en Cultuur binnen het beleidsveld Recreatie en Toerisme. Het gaat hierbij om de thema's beeldende- en amateurkunst, cultureel erfgoed, cultuurtoerisme en samenwerking. Een logische keuze, want de cultuursector is een van de dragers van de vrijetijdssector en een motor voor (economische) ontwikkeling. De cultuursector zorgt voor (in)directe economische spin-off, is een vestigingsfactor voor bewoners en bedrijven en zorgt voor creativiteit, innovatie en ontwikkeling. Daarnaast heeft de cultuursector een positieve impact op de ruimtelijke kwaliteit, de kwaliteit van leven en de sociale cohesie. Cultuur is de uiting van de identiteit van de streek, maar het draagt ook bij aan de ontwikkeling daarvan.

Het maatschappelijk veld is een onmisbare schakel, want zij bepaalt grotendeels de aantrekkelijkheid van het gebied. Samen vormen de maatschappelijke partners het aanbod van Olst-Wijhe. Daarnaast fungeert het maatschappelijk veld vaak als ambassadeur, aangezien zij in direct contact staat met de gast. Daarom is deze beleidsvisie tot stand gekomen in samenspraak met het maatschappelijk veld. Er ontstaat immers meer draagvlak, wanneer maatschappelijke partners betrokken zijn bij de totstandkoming van een beleidsvisie. In deze beleidsvisie is de algemene koers tot en met 2020 weergegeven. Anders dan voorgaande jaren, hebben wij geen dichtgetimmerd uitvoeringsplan opgesteld. Wij zoeken het maatschappelijk veld op, kijken wat er leeft en speelt en sluiten hier op aan. Wij nemen de ruimte om te netwerken, te verbinden, te faciliteren en mooie initiatieven aan te jagen. Het is uiteindelijk aan de maatschappelijke partners om optimaal gebruik te maken van de bestaande gebiedskwaliteiten, om de kansen die voorliggende beleidsvisie biedt te pakken en te vertalen in hun eigen handelen en om de investeringen die zijn gedaan door de gemeente te laten renderen.

Hoofdstuk 1

Kansen en kernkwaliteiten

In de provincie Overijssel ligt het unieke vakantiegebied Salland, waar de gemeente Olst-Wijhe deel van uitmaakt. De gemeente bestaat uit 12 kernen en buurtschappen met elk hun eigen kenmerken, eigenschappen en bijzonderheden. Het grootste gedeelte van de gemeente ligt aan de oostkant van de IJssel (Olst, Wijhe, Boerhaar, Boskamp, Den Nul, Eikelhof, Elshof, Herxen, Middel en Wesepe). Aan de Gelderse kant van de IJssel liggen nog de kern Welsum en het buurtschap Marle. De gemeente heeft 17.835 inwoners (1 januari 2015).

1.1 Kernkwaliteiten

Wanneer we spreken over 'de kracht van Olst-Wijhe', hebben we het over de kernkwaliteiten van het gebied. Deze kernkwaliteiten zijn:

- de mooiste rivier van Nederland, de IJssel, met onder andere:
  - Fortmond en de voormalige steenfabriek.
  - de Duursche Waarden met de Schotse Hooglanders en natuurreservaat Tichelgaten.
  - de vele uitkijkpunten, visstekken, schilderplekken en vogelobservatiehutten.
  - het Infocentrum IJssel den Nul.
  - de Loswal in Wijhe met verschillende recreatieve voorzieningen.
  - de drie veerponten.
- het rijkelijke aanbod aan kunst en cultuur(historie), waaronder:
  - de uitstekend bewaarde verdedigingswerken van de IJssellinie.
  - de eeuwenoude statige landgoederen en havezaten, de monumentale IJsselhoeven en de gerestaureerde molens.
  - de grote verscheidenheid aan (kleinschalige) musea (waaronder Museum De Fundatie, Oudheidkamer 'IJsselstreek', Geologisch Streekmuseum 'de IJsselvallei'), amateur- en professionele kunstenaars, galerieën, theaters en (culturele) evenementen.
- het prachtige en afwisselende (coulissen)landschap, met:
  - het (half) open (agrarische) landschap in het noorden/oosten.
  - de IJsselvallei in het westen.
  - het bosrijke zuiden.
- de fijnmazige wandel-, mountainbike-, fiets-, en ruiternetwerken, welke de basis vormen voor verschillende (thematische) routes.
- de kernen Olst en Wijhe met beide een gezellig (historisch) centrum en een goed voorzieningenniveau.
- de centrale ligging:
  - tussen de historische Hanzesteden Zwolle en Deventer
  - tussen de trekpleisters de Sallands Heuvelrug en de Veluwe.
- de rust, ruimte, authenticiteit, kleinschaligheid, gastvrijheid en gemoedelijkheid.
- de goede bereikbaarheid via de weg, het water en per spoor.

De randvoorwaarden voor de versterking van de vrijetijdssector zijn gunstig, zo blijkt uit bovengenoemde opsomming.¹ Bovengenoemde kernwaarden vormen dan ook de basis voor deze beleidsvisie.

---

¹ Meer informatie met betrekking tot de structuur van de vrijetijdssector is te vinden in het rekenkameronderzoek, zie bijlage 2.

1.2 SWOT-analyse

De SWOT-analyse hieronder geeft de sterktes (Strengths), de zwaktes (Weaknesses), de kansen (Opportunities) en de bedreigingen (Threats) weer en vormt de basis voor deze beleidsvisie.²

SWOT-analyse	
Olst-Wijhe heeft ...	Olst-Wijhe mist ...
<ul style="list-style-type: none"> - Een gevarieerd landschap en de mooiste rivier van Nederland. - Een gunstige ligging (tussen de Hanzesteden en de Veluwe en de Sallandse Heuvelrug) en een goede bereikbaarheid (met de boot, de auto, de trein en de bus). - Een rijke cultuurhistorie - Een gevarieerd aanbod van (culturele) evenementen en (beeldend) kunstenaars. - Rust en ruimte (mogelijkheden om te onthaasten). - Een gemoedelijk en kleinschalig karakter. - Een grote diversiteit aan kwalitatieve routestructuren. - Een goede samenwerkingsrelatie met het A-merk Salland (en de Sallandse gemeenten). - 	<ul style="list-style-type: none"> - Een variëteit aan 'grote(re)' trekkers en differentiatie / onderscheidenheid in het voorzieningsniveau. - Slagvaardigheid en een sterk imago. - Een gezamenlijke agenda en samenhang in het toeristisch-recreatief product. - De onafhankelijkheid van het weer.
Olst-Wijhe kan inspelen op ...	Olst-Wijhe moet alert zijn op ...
<ul style="list-style-type: none"> - Het bieden van een betaalbaar 'dagje uit' en de mogelijkheid voor 'shortbreaks'. - De toenemende vraag naar rust, onthaasten en wellness - De toenemende vraag naar authenticiteit en nostalgie. - De herontdekking IJssel en watergebonden recreatie. - Het beleefbaar maken en vermarkten van de kernkwaliteiten. - Plattelandsontwikkeling en de combinatie (Hanze)stad-platteland. - Lokale, regionale en cross-sectorale samenwerking. - Doelgroep segmentatie, het creëren van herhalingsbezoek en het aantrekken van buitenlandse gasten. - De mogelijkheden die monitoring biedt. 	<ul style="list-style-type: none"> - De ontwikkeling van de economie (minder investeringskracht bij maatschappelijke partners). - Schaalvergroting (om winstgevend te kunnen zijn). - De trek naar de stad (in relatie tot bepaalde vrijetijdsbesteding). - Krimp van de bevolking, welke een bedreiging vormt voor het lokale voorzieningsniveau.

² Deze SWOT-analyse is gebaseerd op de huidige trends en ontwikkelingen (bijlage 1), het rekenkameronderzoek (bijlage 2) en de gesprekken met diverse vertegenwoordigers uit de vrijetijdssector in Olst-Wijhe. Een uitgebreide beschrijving van de SWOT-analyse is te vinden in bijlage 3.

Hoofdstuk 2

Nieuwe koers

Bij het formuleren van de nieuwe koers stonden enkele uitgangspunten centraal. Waar kwaliteit in de afgelopen jaren centraal stond bij het maken van beleidskeuzes, is het vanzelfsprekend om het behoud van de kwaliteit ook nu centraal te stellen. Kwalitatieve verbetering is het streven, maar daar waar deze verbetering grote (structurele) financiële inspanningen van de gemeente vragen, lijkt dat voorlopig niet realistisch. Dat betekent dat er in dit beleidsplan scherpere keuzes zijn gemaakt op basis van integraliteit, kwaliteit, effectiviteit, efficiency, diversiteit en realisme. In dit hoofdstuk is de koers tot en met 2020 weergegeven. Het betreft een visie op hoofdlijnen. Er is geen sprake van dichtgetimmerde kaders, of een concreet uitvoeringsprogramma. De gemeente wil op deze manier ruimte creëren voor initiatieven van onderop en wil samen met het maatschappelijk veld komen tot een gezamenlijk uitvoeringsprogramma.

2.1 Ambitie

De vrijetijdssector is een middel voor economische groei. Daarom zet de gemeente in op de versterking van deze sector tot een belangrijke economische pijler.³ In het verleden lag de focus van het gemeentelijk beleid voornamelijk op het realiseren van doelambities. De directe invloed die de gemeente kan uitoefenen op dergelijke ambities is zeer beperkt. De gemeente is grotendeels afhankelijk van het ondernemerschap en de investeringsbereidheid van maatschappelijke partners (zowel financieel als niet financieel). Daarom kiest de gemeente ervoor om te focussen op procesambities. Deze zijn:

- het ondersteunen van initiatieven geïnitieerd door het maatschappelijk veld en passend bij het profiel van de gemeente;
- het bevorderen van kennisdeling en lokale, regionale en (cross-)sectorale samenwerking en co-creatie; en
- het optimaliseren van de organisatiestructuur binnen de lokale (en regionale) vrijetijdssector.

Bovenstaande procesambities hebben een indirecte invloed op doelambities en dragen bij aan het creëren van winst op de 4 B's (Bekendheid, Bezoekers, Bestedingen en Banen). Meer (naams)bekendheid, leidt tot meer bezoekers (die langer verblijven), leidt tot meer bestedingen, leidt tot meer banen.

De relatie tussen de 4 B's

³ De economische betekenis van de vrijetijdssector is te vinden in bijlage 2.

2.2 Hoofdthema's

De gemeente onderscheidt drie hoofdthema's.⁴ Deze zijn:

- 1) Beleef de IJssel: Met het thema 'Beleef de IJssel' wordt de IJssel als 'beleefrivier' op de kaart gezet, want de IJssel is een trekker van formaat. Langs de IJssel zijn tal van 'Unique Selling Points' te vinden. De IJssellinie, het Infocentrum, de Duursche Waarden, de IJsselhoeven, de dijkdorpen etcetera. Het thema 'Beleef de IJssel' krijgt prioriteit, omdat Olst-Wijhe zich met deze rivier kan profileren. De IJssel is het onderscheidend vermogen en het uithangbord van Olst-Wijhe.
- 2) Geniet van het pure landleven: Dit thema gaat over het creëren van een veelzijdig platteland voor iedereen. Olst-Wijhe is een zogenaamde 'plattelandsgemeente', met een prachtig afwisselend (coulisse)landschap. Op vele manieren kunnen bezoekers de kwaliteiten van Olst-Wijhe ontdekken, want de gemeente beschikt over een prima infrastructuur. Deze infrastructuur vormt de verbindende factor tussen de verschillende 'Unique Selling Points'
- 3) Ontdek de cultuurparels: Kunst en Cultuur(historie) zijn dragers van de vrijetijdsector in Olst-Wijhe. Met dit thema wordt zowel het materiële culturele erfgoed (cultuurlandschappen, de landgoederen, de musea, de IJssellinie, de kerkepaden, het stenen kruis, de streekproducten et cetera), als het immateriële culturele erfgoed (de streektaal, de tradities, de streekverhalen, de oude ambachten, de streekgerechten et cetera) bedoeld.

De hoofdthema's hebben een sterke link met elkaar. 'Ontdek de cultuurparels' en 'Beleef de IJssel' lopen naadloos over in elkaar, want de IJssel is de plek waar natuur en cultuur bij elkaar stromen. Daarnaast kan het thema 'Geniet van het pure landleven' gezien worden als een onderlegger van 'Beleef de IJssel' en 'Ontdek de cultuurparels'. De gemeente Olst-Wijhe kiest voor bovengenoemde thema's, omdat deze naadloos aansluiten op de kernkwaliteiten, de SWOT-analyse en het regionale en het provinciale beleid. Ook sluiten de thema's goed aan op de prioritaire zones van de gemeente Olst-Wijhe. Deze zijn de IJssel (in de breedste zin van het woord), de kernen Olst en Wijhe (met hun hoge voorzieningenniveau) en de landgoederenzone (inclusief Landgoed de Gelder en Kasteel het Nijenhuis).

2.3 Overkoepelende thema's

Naast bovengenoemde hoofdthema's, zijn er ook enkele overkoepelende thema's benoemd. Deze zijn:

1. Beleid en monitoring;
2. Samenwerking en kennisdeling;
3. Beleving en vermarkting;
4. Fysieke kwaliteit en zichtbaarheid; en
5. Verblijfsrecreatie.

Met 'overkoepelend' wordt bedoeld dat deze thema's op alle drie de hoofdthema's van toepassing zijn. Ook de overkoepelende thema's hebben een sterke link met elkaar en overlappen soms. De thema's duurzaamheid zijn niet als specifiek thema benoemd, maar worden beschouwd als integraal onderdeel van deze beleidsvisie. Er moet een balans blijven bestaan tussen sociale, economische, ecologische waarden. Ook veiligheid is een integraal onderdeel van deze beleidsvisie.

---

⁴ Een korte impressie van de drie hoofdthema's is te vinden in bijlage 5.

Hoofdstuk 3

Thema 1: Beleid en monitoring

Beleid en monitoring zijn noodzakelijk om in te kunnen spelen op actuele trends en ontwikkelingen, om beleidskaders actueel te kunnen houden, om gerichte acties te kunnen ondernemen en om effecten van beleid te kunnen meten. Het zorgt voor een zekere mate van borging.

3.1 Beleidskaders en beleidsuitvoering (de veranderende rol)

De samenleving verandert, evenals de rol van de gemeente. In het verlengde daarvan wordt de ambtelijke inzet vanuit de gemeente teruggebracht. In deze paragraaf volgt een beschrijving van de 'nieuwe' rol van de gemeente. De balans tussen ambities, rollen en verantwoordelijkheden en de beschikbaarheid van financiële middelen en ambtelijke capaciteit staat daarbij centraal.

3.1.1 De (rand)voorwaardenscheppende rol

De gemeente is verantwoordelijk voor het actueel houden van haar beleidskaders.⁵ Met de komst van deze beleidsvisie, zijn de beleidskaders voor de komende jaren vastgelegd. Toch is deze beleidsvisie geen statisch document en kan deze in samenspraak met het maatschappelijk veld worden geëvalueerd en worden bijgesteld. Zo ontstaat er draagvlak, betrokkenheid en vertrouwen. Het is aan de maatschappelijke partners, om de kansen die voorliggend beleid biedt te pakken en te vertalen in hun eigen handelen. Daar waar een spanningsveld ontstaat tussen (beleids)regels en een maatschappelijk initiatief, kan de gemeente maatwerk toepassen. Daar waar mogelijk wordt de regeldruk beperkt. Daarnaast draagt de gemeente zorg voor een goede en veilige inrichting van de openbare infrastructuur, welke randvoorwaardelijk is voor de (door)ontwikkeling van Olst-Wijhe.

3.1.2 De uitvoerende, faciliterende, verbindende en participerende rol

Er wordt een groter appèl gedaan op de verantwoordelijkheden, de competenties en het probleemoplossend vermogen van het maatschappelijk veld. Maatschappelijk zelfbestuur, gemeenschapszin en betrokkenheid zijn daarbij essentieel. Een dergelijke samenleving vraagt om een overheid die ruimte biedt aan maatschappelijke initiatieven en deze faciliteert. De gemeente gaat niet op de stoel van de 'ondernemer' zitten, maar is voornamelijk volgend. Dat betekent dat de gemeente inspeelt op ontwikkelingen vanuit de maatschappij, aansluit bij kansrijke initiatieven en 'investeert' in initiatieven waar energie zit. Daarnaast fungeert de gemeente als 'spin in het web'. De gemeente behoudt het overzicht, verbindt initiatieven met elkaar, wakkert samenwerking aan en bevordert kennisdeling. De gemeente kan in sommige gevallen optreden als (co-)financier van initiatieven. De gemeente biedt op deze manier dat extra steuntje in de rug.

Het aspect relatiemanagement is ook een continu aandachtspunt. De gemeente moet betrokken, zichtbaar, toegankelijk en benaderbaar zijn. De betrokkenheid van maatschappelijke partners moet gehandhaafd blijven. Ambassadeurs en beeldbepalende stakeholders zijn erg belangrijk voor de gemeente. Het is voor de gemeente onmogelijk om met iedere afzonderlijke partij een jaarlijks regulier overleg te voeren. Daarom sluit de gemeente aan bij lokale en regionale netwerken. Voorbeelden hiervan zijn de Kracht van Salland, Ut Huus, Stichting Kunst en Cultuur Olst-Wijhe, de ondernemersverenigingen Gastvrij Wijhe en Go Olst en de Regio Zwolle.⁶ Enige organisatiegraad binnen de vrijetijdssector (bijvoorbeeld in de vorm van een platform) is gewenst. De gemeente staat altijd open voor een (regulier) overleg indien het maatschappelijk veld daarom vraagt. Ook schuift de gemeente op aanvraag als partner aan en stelt ze haar kennis ter beschikking.

⁵ In verschillende (gemeentelijke) beleidsstukken wordt aandacht besteed aan de vrijetijdssector. In bijlage 6 is een overzicht van de behaalde resultaten van het beleidsveld Recreatie en Toerisme te vinden. In bijlage 7 zijn de behaalde resultaten van het beleidsveld Kunst en Cultuur beschreven.

⁶ Een beschrijving van de verschillende samenwerkingsverbanden is te vinden in bijlage 9.

3.1.3 De initiërende, coördinerende rol

De initiërende en coördinerende rol zal (in tegenstelling tot voorgaande jaren) beperkt blijven. Indien een initiërende en/of coördinerende rol (een trekkersrol) van de gemeente gewenst en/of vereist is, kan (mits het initiatief past binnen de kaders van deze beleidsvisie) op incidentele basis tijd en/of geld vrijgemaakt worden. Dit zal afgewogen moeten worden binnen het totale gemeentelijke beleid.

3.2 Monitoring

'Meten is weten'. Kennispunt Oost doet onderzoek naar de belangrijke 'ankerpunten', om beleidseffecten te kunnen monitoren. Onderzoek van Kennispunt is onder andere gericht op de economische betekenis van de vrijetijdseconomie.⁷ Olst-Wijhe heeft niet de kennis en kunde in huis, om dergelijke onderzoeken uit te kunnen voeren. Daarom wordt KennispuntOost ingeschakeld voor de regionale monitoring.⁸ De gemeente faciliteert en stimuleert door middel van een jaarlijkse basissubsidie.⁹

---

⁷ In bijlage 8 worden de cijfers op regionaal niveau gepresenteerd. Gelijkaardige cijfers op gemeentelijk niveau zijn niet beschikbaar. Wel heeft de rekenkamercommissie in 2013 een onderzoeksrapport gepresenteerd, waarin soortgelijke cijfers worden gepresenteerd. Deze zijn te vinden in bijlage 2, maar kunnen (in verband met de verschillende onderzoeksmethoden) niet worden vergeleken met cijfers op regionaal niveau.

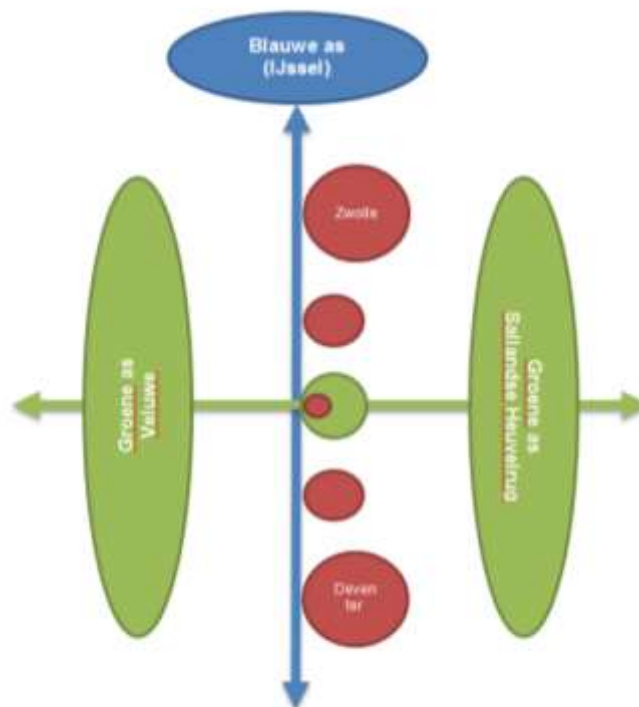
⁸ Een uitgebreide beschrijving van KennispuntOost is te vinden in bijlage 9.

⁹ De subsidie aan KennispuntOost is geïntegreerd in de subsidie aan Salland Marketing.

Hoofdstuk 4

Thema 2: Samenwerking en kennisdeling

Samen de vruchten plukken, betekent samen investeren, zowel financieel als niet-financieel. Gezamenlijk kunnen we Olst-Wijhe naar een hoger niveau tillen en als sterk(er) toeristisch merk in de markt zetten. Lokale en regionale samenwerking is essentieel, maar ook de samenwerking tussen verschillende sectoren en de samenwerking tussen de 5 O's (Onderwijs, Onderzoek, Ondernemers, Organisaties en Overheid). Grensoverschrijdend denken is de basis.

Grensoverschrijdend denken: De noord-zuid en oost-west verbinding

4.1 Organisatiegraad vrijetijdssector

Gezamenlijkheid is een randvoorwaarde voor succes. De gemeente haakt daarom aan bij bestaande lokale en regionale netwerkorganisaties. Voorbeelden hiervan zijn de Kracht van Salland, Ut Huus, Stichting Kunst en Cultuur Olst-Wijhe, de ondernemersverenigingen Gastvrij Wijhe en Go Olst en de Regio Zwolle.¹⁰ Deze initiatieven leiden ertoe dat maatschappelijke partners elkaar kunnen vinden en inspireren, informatie wordt uitgewisseld, kennis en ervaringen worden gedeeld en ideeën gezamenlijk worden opgepakt en worden vastgelegd in een (meer)jarenprogramma. Het is aan de maatschappelijke partners om ook aan te sluiten bij deze initiatieven. De komst van een integraal platform vrijetijdseconomie kan ertoe leiden dat kennis en ervaringen ook op wat grotere schaal worden gedeeld en activiteiten gezamenlijk worden opgepakt. Het platform bestaat bij voorkeur uit een representatieve afvaardiging van verschillende geledingen. Voorwaarde voor de oprichting van een platform is draagvlak vanuit het maatschappelijk veld. De gemeente is bereid om tijdens de initiatieffase een faciliterende rol te vervullen en treedt, na oprichting, graag toe als overlegpartner.

¹⁰ Een beschrijving van de verschillende samenwerkingsverbanden is te vinden in bijlage 9.

4.2 Tijdelijke vrijetijdsmakelaar en cultuurmakelaar

De tijd waarin wij leven vraagt om actieve samenwerking en actieve samenwerking vraagt om organiserend vermogen, een proactieve houding en betrokkenheid. Het hebben van een 'olliemannetje' is daarbij een vereiste. De gemeente richt zich op haar kerntaken, maar ziet het belang in van samenwerking en kennisdeling. Daarom faciliteert en stimuleert de gemeente door middel van het beschikbaar stellen van financiële middelen voor een tijdelijke vrijetijdsmakelaar (2016 en 2017). De provincie stelt een subsidie ter beschikking voor een tijdelijke cultuurmakelaar (2015 en 2016). Deze makelaars gaan proactief 'de boer op' en hebben een verbind- en aanjaagfunctie. Ze fungeren als 'spin in het web', brengen initiatieven en partijen bij elkaar, wakkeren samenwerking aan en bevorderen kennisdeling.¹¹ Het zijn de maatschappelijke partners die optimaal gebruik moeten maken van de makelaars en uiteindelijk 'het stokje moeten overnemen'.

4.3 Regiegroep Beleef de IJssel(vallei)

De IJssel kent een aanmerkelijk marktpotentieel, welke onder de huidige omstandigheden onvoldoende wordt aangeboden. Een samenhangende aanpak is randvoorwaardelijk om het potentieel te kunnen laten renderen. Daarom hebben IJssellandschap, Staatsbosbeheer, Salland Marketing, de gemeente Deventer, de Recreatiegemeenschap Salland en de gemeente Olst-Wijhe een regiegroep opgericht. De regiegroep is gericht op het identificeren van kansen en op het bijeen brengen en faciliteren van maatschappelijke partners. Er is sprake van een doorgroeimodel, waarbij steeds meer partners op en langs het gehele stroomgebied van de IJssel(vallei) aansluiten. De sleutelervaringen waar de regiegroep zich op richt zijn: 1) de IJssel, de uiterwaarden en de natuurontwikkeling; 2) de landgoederen; 3) de IJsselhoeven; 4) de IJsellinie; 5) de steenfabrieken en de kleiwinning; 6) de Hanzesteden; 7) de dijkdorpen; 8) de IJsselvergezichten en 9) religie. De focus ligt in eerste instantie op de eerste vijf. De gemeente Olst-Wijhe is deelnemer van de regiegroep en stimuleert en faciliteert door middel van een eenmalige subsidie voor de externe procesbegeleider.

4.4 Aanjaagsubsidie

Zogenaamde product-markt-partner-combinaties vergroten de toegevoegde waarde van de vrijetijdssector en de aantrekkelijkheid van het gebied. Daarom worden initiatieven van onderop aangemoedigd door de gemeente. Het beschikbaar stellen van een aanjaagsubsidie past bij de veranderende rol van de gemeente. De aanjaagsubsidie is bedoeld als impulsbudget voor het 'op de kaart zetten' van Olst-Wijhe. Initiatieven dienen (bij voorkeur):

- 1) aan te sluiten bij het profiel van de gemeente Olst-Wijhe; en/of
- 2) aan te sluiten bij een van de drie hoofdthema's of overkoepelende thema's; en/of
- 3) aan te sluiten bij de doelgroepen van Salland en Olst/Wijhe; en/of
- 4) in te spelen op de sterktes, zwaktes, kansen of bedreigingen; en/of
- 5) een (boven)regionaal karakter te hebben en een algemeen belang te dienen; en/of
- 6) vernieuwend te zijn en te leiden tot kwaliteitsverbetering en verbijzondering van het aanbod.

Initiatieven worden getoetst op haalbaarheid, continuïteit, duurzaamheid, draagvlak en toegankelijkheid. Ook wordt gekeken naar de verhouding gemeentelijke subsidie en overige middelen. Andere financieringsbronnen zoals subsidies, fondsen en sponsors moeten voldoende zijn onderzocht. De gemeentelijke bijdrage bedraagt maximaal 50% van de projectkosten met een maximum van € 5.000,-. Hiermee is een evenredige verdeling van het aanjaagbudget voorzien. Het college kan in uitzonderlijke gevallen van dit maximum afwijken. Het subsidiebeleid staat beschreven in de Algemene Subsidie Verordening Olst-Wijhe. De gemeente draagt zorg voor het vergroten van de bekendheid van de aanjaagsubsidie. Het is aan de maatschappelijke partners om daadwerkelijk gebruik te maken van de mogelijkheden die de aanjaagsubsidie biedt.

¹¹ Een uitgebreide opdrachtomschrijving van de Cultuurmakelaar is te vinden in bijlage 10. De opdrachtomschrijving van de vrijetijdsmakelaar is nog niet bekend.

Hoofdstuk 5

Thema 3: Beleving en vermarkting

Olst-Wijhe heeft veel kernkwaliteiten, maar benut deze nog onvoldoende. De te boeken winst zit hem vooral in het toevoegen van een beleving en het vermarkten van het 'product'. Het verkopen van de kernkwaliteiten aan een groot publiek. Het 'aan elkaar rijgen' van de kernkwaliteiten, zodat het voor bezoekers aantrekkelijk wordt gemaakt, om de regio (meerdaags) te bezoeken. Het 'inkleuren' van het aanbod, door het creëren van een echte belevenis.

5.1 Marketing en promotie

Marketing en promotie zijn noodzakelijk om het bezoekersaantal van Salland en Olst-Wijhe te doen stijgen. De gemeente werkt daarom samen met enkele maatschappelijke partners. De gemeente faciliteert en stimuleert door middel van een jaarlijkse subsidie aan Marketing Oost / Salland Marketing en Stichting Toerisme en Recreatie Olst-Wijhe.¹² Het is aan de maatschappelijke partners om daadwerkelijk gebruik te maken van de mogelijkheden die deze organisaties bieden. Tevens sluit de gemeente aan bij kansrijke initiatieven.

5.1.1 Profiel en profilering

Het hebben van een herkenbaar profiel zorgt voor een gemeenschappelijke identiteit. Het stelt ons in staat tot het nemen van de juiste strategische beslissingen. Het bewaken, versterken en uitdragen van het profiel is daarom belangrijk. De gemeente Olst-Wijhe kiest er bewust voor om aan te sluiten bij het merk Salland. Bezoekers kiezen over het algemeen voor een bepaald (vakantie)gebied en niet voor een specifieke gemeente. Daarnaast heeft Olst-Wijhe onvoldoende slagkracht om zichzelf als alleenstaand merk 'in de markt' te zetten. Voldoende redenen om bovenregionaal een gebied te promoten. De Sallandse gemeenten zijn divers en vullen elkaar goed aan. Ook kent Salland een aantal sterke merken, zoals de Hanzestad Deventer en de Sallandse Heuvelrug. Aan Olst-Wijhe de uitdaging, om de toeristen die naar Salland komen te verleiden tot een (meerdaags) bezoek aan de gemeente Olst-Wijhe. Alleen door samenwerking en grensoverschrijdend denken kan Olst-Wijhe een stevige positie creëren binnen de gebiedspromotie van Salland.

5.1.2 Doelgroepen

Inzicht in bezoekersprofielen, bezoekersmotieven en bezoekersgedrag zorgt voor een beter bereik en winst op de 4 B's. Salland wordt het meest bezocht door mensen uit de leefstijlcategorieën 'uitbundig geel', 'gezellig lime' en 'ingetogen aqua'. De doelgroep 'uitbundig geel' is vanuit financieel oogpunt interessant, omdat deze groep meer te besteden heeft. Deze doelgroep houdt ervan om actief bezig te zijn. Het zijn echte levensgenieters. Bij de doelgroep 'gezellig lime' staat het gezin centraal. Vakantie is bedoeld om te ontspannen en tijd met elkaar door te brengen. Deze doelgroep heeft vaak een klein vakantiebudget en is dus prijsgevoelig. De doelgroep 'ingetogen aqua' bestaat uit rustige vakantiegangers, die zich graag verdiepen in natuur, kunst en cultuur. Kleinschalige accommodaties en het laagseizoen zijn populair bij deze doelgroep.¹³ De gemeente kiest er voor om aan te sluiten bij deze doelgroepen. Een groot gedeelte van de inwoners van Olst-Wijhe valt in de leefstijlen 'gezellig lime' (31%), 'ingetogen aqua' (19%) en 'uitbundig geel' (15%). Eigen inwoners profiteren daarom ook van projecten gericht op deze doelgroepen. (KennispuntOost, Gemeenteatlas, 2014).

5.2 Productontwikkeling

Productontwikkeling is het aangewezen middel, om de kernkwaliteiten van Olst-Wijhe en Salland beleefbaar te maken. Ook op dit gebied werkt de gemeente samen met het maatschappelijk veld. De

¹² Een beschrijving van Salland Marketing en de Stichting Toerisme en Recreatie Olst-Wijhe is te vinden in bijlage 9.

¹³ Een uitgebreide doelgroep analyse is te vinden in bijlage 4.

gemeente faciliteert en stimuleert door middel van een jaarlijkse subsidie aan Marketing Oost, Salland Marketing en Stichting Toerisme en Recreatie Olst-Wijhe.¹⁴ Kunstenaarsforum 't Sal Olst-Wijhe, Expositiecommissies KIJK Wijhe, Expositiecommissie KYK Olst en de Stichting Theaters Olst-Wijhe ontvangen een jaarlijkse subsidie, voor het toegankelijk en beleefbaar maken van de verschillende disciplines van (beeldende) kunst.¹⁵ Daarnaast sluit de gemeente aan bij kansrijke lokale en regionale initiatieven. Voorbeelden hiervan zijn de Liberationroute Europe, de Hop on- Hop off boot (onder voorbehoud) en de verhalenpalen langs de IJssel.¹⁶

5.2.1 Doorontwikkeling Infocentrum IJssel den Nul

Het Infocentrum IJssel den Nul is een multifunctioneel centrum, waar verschillende partijen huisvesting hebben. Het infocentrum beschikt over een horecagelegenheid, verschillende expositieruimtes, een media- en vergaderruimte, een hoogstamboomgaard, een zwemkolk, een waterspeelplaats en een speelveld. Ook is hier een Tourist Info Punt gesitueerd. Het Infocentrum IJssel den Nul draagt bij aan de ontwikkeling van een gemeenschappelijke identiteit onder de bewoners van de gemeente. Daarnaast is het voor bezoekers een locatie waar men kennis kan maken met de gemeente en de regio. Het Infocentrum zet de gemeente en de regio 'op de kaart'. Met een bezoekersaantal van meer dan 20.000 per jaar, is het een trekker van formaat met veel potentie. Verdere doorontwikkeling van het Infocentrum is de ambitie. Het Infocentrum als dé plek waar water, natuur en cultuur(historie) samenstromen. Dé poort voor de IJssel(vallei) en de omliggende regio. Dé plek waar verschillende activiteiten worden georganiseerd. Grensoverschrijdend denken en het behoud van de vele actieve vrijwilligers is daarbij essentieel. Activiteiten dienen (daar waar mogelijk) te worden gekoppeld aan het Infocentrum. De gemeente subsidieert het Olster Erfgoed met daaraan verbonden een aantal prestatieafspraken waarmee het Olster Erfgoed een bijdrage levert aan de exploitatie van het Infocentrum.¹⁷

5.2.2 Evenementen

Evenementen dragen bij aan het beleefbaar maken en het vermarkten van de bestaande gebiedskwaliteiten. Ook dragen evenementen bij aan de versterking van de identiteit van het gebied, de regionale economie, de leefbaarheid en de sociale cohesie. Programmering en afstemming zijn aandachtspunten. De integrale evenementenkalender van OlstenWijhe.nl is hiervoor hét hulpmiddel.¹⁸ Gezamenlijk dragen maatschappelijke partners bij aan het succes van deze portal en gezamenlijk kunnen maatschappelijke partners inhoud geven aan deze portal. Ook de samenwerking tussen (grootschalige regionale) evenementen biedt kansen. Dan gaat het vooral om het creëren van een meerdaags verblijf (de combinatie tussen evenementenbezoek en verblijfsrecreatie) en het stimuleren van combinatiebezoek (Hanzestad – platteland). De verantwoordelijkheid hiervoor ligt met name bij de het maatschappelijk veld. De gemeente faciliteert en stimuleert door middel van het beschikbaar stellen van een aanjaagsubsidie en het verlenen van vergunningen. Stichting Theater Langs de IJssel ontvangt een jaarlijkse basissubsidie ten behoeve van de IJssel Theaterfietstocht. Het Verenigd Comité Wijhe ontvangt een jaarlijkse basissubsidie voor het organiseren van feestelijkheden op Koningsdag, rondom de Bevrijding en voor de 4 mei herdenking. Stichting Culturele Evenementen Wijhe ontvangt jaarlijks een basissubsidie ten behoeve van culturele activiteiten tijdens de Wiejese Diekdaegen.¹⁹ De versterking van bestaande evenementen biedt kansen, maar de gemeente sluit ook aan bij kansrijke nieuwe initiatieven. Een voorbeeld hiervan is de IJsselbiënnale.²⁰

¹⁴ Een beschrijving van Salland Marketing en de Stichting Toerisme en Recreatie Olst-Wijhe is te vinden in bijlage 9.

¹⁵ Een beschrijving van 't Sal Olst-Wijhe, KYK Olst, KIJK Wijhe en Stichting Theaters Olst-Wijhe te vinden in bijlage 9.

¹⁶ Een beschrijving van deze initiatieven is te vinden in bijlage 12.

¹⁷ Een beschrijving van de prestatieafspraken met het Olster Erfgoed is te vinden in bijlage 9.

¹⁸ Een beschrijving van Stichting OlstenWijhe.nl is te vinden in bijlage 9.

¹⁹ Een beschrijving van deze evenementenorganisaties is te vinden in bijlage 9.

²⁰ Een beschrijving van de IJsselbiënnale is te vinden in bijlage 12.

Hoofdstuk 6

Thema 4: Fysieke kwaliteit en zichtbaarheid

Het behouden en versterken van de fysieke kwaliteit is belangrijk. 'De gans met de gouden eieren' mag niet verloren gaan. Ook valt er winst te behalen op het gebied van het vergroten van de zichtbaarheid van de 'verborgen parels'. Bij dit thema wordt er een onderscheid gemaakt tussen de fysieke kwaliteit van de (openbare) ruimte, welke wordt beheerd door de gemeente en de fysieke kwaliteit van de (openbare) ruimte welke wordt beheerd door andere maatschappelijke partners of particuliere eigenaren. Samenwerking en een goede verstandhouding met (particuliere) grondeigenaren en landschapsbeheerders is daarom belangrijk.

6.1 Behoud en doorontwikkeling routestructuren

Salland en Olst-Wijhe trekken veel bezoekers vanwege de uitstekende routestructuren. Het behoud hiervan is daarom essentieel. De verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij de gemeente Olst-Wijhe, maar uit praktische overwegingen (waaronder schaalvoordeel en regionale uniformiteit) beheert en onderhoudt de Recreatiegemeenschap Salland de routestructuren.²¹ De Recreatiegemeenschap Salland ontvangt hiervoor een jaarlijkse bijdrage per inwoner.

6.1.1 Pilot borging routestructuren

Er is veel geïnvesteerd in de aanleg, het onderhoud en het gebruik van de routenetwerken, maar de ervaring leert dat er bij infrastructurele projecten regelmatig keuzes worden gemaakt die de doorgang van routestructuren frustreren. Verschillende partijen binnen de Regio Zwolle, waaronder de gemeente Olst-Wijhe, hebben daarom een convenant ondertekend, waarin men verklaart dat (door middel van een ICT ondersteuningssysteem) aan de voorkant sturing wordt gegeven aan projecten. Het betreft in eerste instantie een basiskaart voor wandel-, fiets- en vaarnetwerken, welke uitgebreid kan worden naar een uitgebreide database. De pilot duurt drie jaar en wordt eind 2017 geëvalueerd.

6.1.2 Kwaliteitsimpuls routestructuren

Olst-Wijhe en Salland beschikken over diverse routenetwerken. De fysieke basis is daarmee op orde. Verdere uitbreiding van routenetwerken is geen primair doel, maar kansen worden aangegrepen wanneer de financiële condities gunstig zijn (bijvoorbeeld door beschikbare subsidies). Wel zet de gemeente in op de doorontwikkeling van de bestaande routestructuren. De focus ligt daarbij op kwaliteit, beleving, verleiding en innovatie. Concrete voorbeelden van optimalisering van de routenetwerken zijn onder andere:

- Het efficiënt beheren en onderhouden van de routenetwerken.
- Het oplossen van onveilige situaties en knelpunten en het borgen van veiligheid.
- Het realiseren van ontbrekende schakels (waaronder een verbinding langs de IJssel) en het opnemen van nieuwe paden in de bestaande netwerken.
- Ondernemers, voorzieningen en bezienswaardigheden (beter) verbinden met de routenetwerken.

Verschillende Overijsselse partners (waaronder de regiomerken en de routebureaus) hebben gezamenlijk een plan opgesteld ten behoeve van de doorontwikkeling van de routestructuren. De gemeente Olst-Wijhe faciliteert en stimuleert en heeft voor de uitvoering van dit plan eenmalig een subsidie beschikbaar gesteld.

²¹ Een beschrijving van de Recreatiegemeenschap Salland is te vinden in bijlage 9.

6.2 Fysieke zichtbaarheid

Olst-Wijhe en Salland hebben veel te bieden, maar de algemene gedeelde visie is dat de fysieke zichtbaarheid, toegankelijkheid en vindbaarheid ervan te wensen overlaat.

6.2.1 Bebording

Door middel van verwijfsborden kunnen ondernemers, voorzieningen en bezienswaardigheden verbonden worden met de diverse routenetwerken. Het fietsroutenetwerk kent al een uniform verwijfssysteem. Voor het wandelroutenetwerk wordt onderzocht of een dergelijk verwijfssysteem gewenst is. Ook biedt de gemeente algemene verwijfzingsmogelijkheden binnen het objectbewegwijzingsbeleid. Dit beleid dateert uit 2004 en zal in 2015 worden geactualiseerd. De exploitatie, het beheer en het onderhoud van de verwijfsborden heeft de gemeente uitbesteed aan een externe partij. Het is aan de maatschappelijke partners om gebruik te maken van de mogelijkheden die de gemeente biedt. Enkele andere concrete verbeterpunten zijn:

- Het verbeteren van de zichtbaarheid (vanaf de N337 en vanaf de rivier) van het parelsnoer langs de IJssel (Olst en Wijhe, de landgoederenzone, de IJsellinie, de IJssel, het Infocentrum IJssel den Nul, Fortmond en de Duursche Waarden) door middel van bebording.
- Het verbeteren van de zichtbaarheid van Salland door middel van het plaatsen van welkomstborden.

De gemeente Olst-Wijhe stelt hiervoor eenmalig een projectbudget ter beschikking.

6.2.2 Reclamebeleid

In de loop van 2015 wordt er nieuw reclamebeleid voor tijdelijke fysieke reclame-uitingen opgesteld. Hier gaat hier onder andere om de aankondigingen van evenementen. Het college van Burgemeester en Wethouders heeft eind 2014 besloten om de subsidie van 75% voor het gebruik van de evenementenladders stop te zetten. Uitgangspunt is dat het nieuwe reclamebeleid past bij de principes van deregulering. Ook wordt gekeken hoe een en ander slim gecombineerd kan worden, waardoor de kosten voor de gebruiker zo beperkt mogelijk blijven.

6.3 Fysieke herinrichtingsplannen

Ook voor wat betreft fysieke herinrichtingsplannen sluit de gemeente aan bij lokale en regionale kansrijke initiatieven. Momenteel omarmt de gemeente meerdere burgerinitiatieven. De versterking van het centrum van Wijhe en het centrum van Olst (door Gastvrij Wijhe en GO Olst) worden (in het kader van de detailhandelstructuurvisie 2012-2015) financieel ondersteund, omdat het voorzieningenniveau in beide kernen een belangrijke drager is van de vrijetijdsector. Daarnaast omarmt de gemeente de (recreatieve) herontwikkeling van Fortmond en 'Olst: Mooier aan de IJssel', omdat deze een relatie hebben met de IJssel.²²

6.4 Kunstwerken in de openbare ruimte

Openbare kunstwerken hebben een autonome, maatschappelijke en ruimtelijke (meer)waarde. Ze hebben onder andere als doel om de leefomgeving te verfraaien en de identiteit van een gebied uit te dragen. Om beeldende kunst toegankelijk te maken, heeft de gemeente een percentageregeling beeldende kunst in het leven geroepen. Doelstelling is dat 1% van de exploitatieopzet van een fysiek herinrichtingsplan wordt gereserveerd voor een openbaar kunstwerk. Per herinrichtingsproject wordt bekeken of deze regeling wordt toegepast. De Kunstwacht in Delft onderhoudt (in opdracht van de gemeente) de kunstwerken. De gemeente stelt hiervoor jaarlijks een onderhoudsbudget beschikbaar.

²² Een beschrijving van beide plannen is te vinden in bijlage 12

6.5 Behoud en versterking cultureel erfgoed

Er wordt een onderscheid gemaakt tussen materieel cultureel erfgoed (zoals gebouwen, landschappen, verzamelingen en kunstwerken) en immaterieel erfgoed (zoals dialecten, verhalen, liederen, feesten, recepten en tradities). Beiden vormen de bouwstenen van de vrijetijdssector. De gemeente heeft een (rand)voorwaardenscheppende en faciliterende rol voor wat betreft het behoud en de versterking ervan. Belangrijke archeologische en cultuurhistorische waarden worden in de bestemmingsplannen beschermd. Ook is er een vastgestelde monumentenlijst. Op dit moment is er geen geld voor de ondersteuning van het onderhoud van monumenten. De gemeente werkt nauw samen met verschillende maatschappelijke partners voor wat betreft het behoud en de versterking van het cultureel erfgoed. Ook faciliteert en stimuleert de gemeente door middel van een jaarlijkse subsidie aan de Historische Vereniging Wijhe, de Historische Vereniging 't Olster Erfgoed en de IJsselacademie.²³

---

²³ Een beschrijving van de Historische Verenigingen en de IJsselacademie is te vinden in bijlage 9.

Hoofdstuk 7

Thema 5: Verblifsrecreatie

Olst-Wijhe leent zich uitstekend voor shortbreaks, of een weekendje weg. Olst-Wijhe is namelijk een perfecte uitvalsbasis voor een dagje uit. De uitdaging is om bezoekers zo lang mogelijk in het gebied te laten verblijven. Verblifaccommodaties zijn daarbij van essentieel belang.

7.1 (Door)ontwikkeling verblifsrecreatie

(Grotere) overnachtinglocaties zijn noodzakelijk om gasten langer in het gebied te houden. Dit heeft een positief effect op de bestedingen en de banen. Enkele uitgangspunten voor de (door)ontwikkeling van verblifsrecreatie staan hieronder omschreven.

- Er liggen kansen op het gebied van kwaliteitsverbetering en verbijzondering van het aanbod. Voorbeelden hiervan zijn hoogwaardige/luxe verblifaccommodaties, of unieke verblifaccommodaties op bijzondere locaties.
- Nieuwe ontwikkelingen moeten qua schaal en omvang passen bij de omgeving en moeten aansluiten bij het toeristische profiel van Olst-Wijhe.
- Samenwerking en het aanbieden van arrangementen bieden kansen. Het gaat hier onder andere om de combinaties Hanzestad-platteland en evenementenbezoek-verblijf.
- Er ligt een uitdaging om gezamenlijk te zoeken naar oplossingsrichtingen om vrijkomende agrarische bebouwing een andere invulling te geven.

Voor de ontwikkeling van verblifsrecreatie geldt dat de gemeente afhankelijk is van het ondernemerschap en de investeringsbereidheid van maatschappelijke partners (zowel financieel als niet financieel). De gemeente wil faciliteren. Initiatieven worden positief benaderd vanuit het principe: 'ja, mits' in plaats van 'nee, tenzij'.

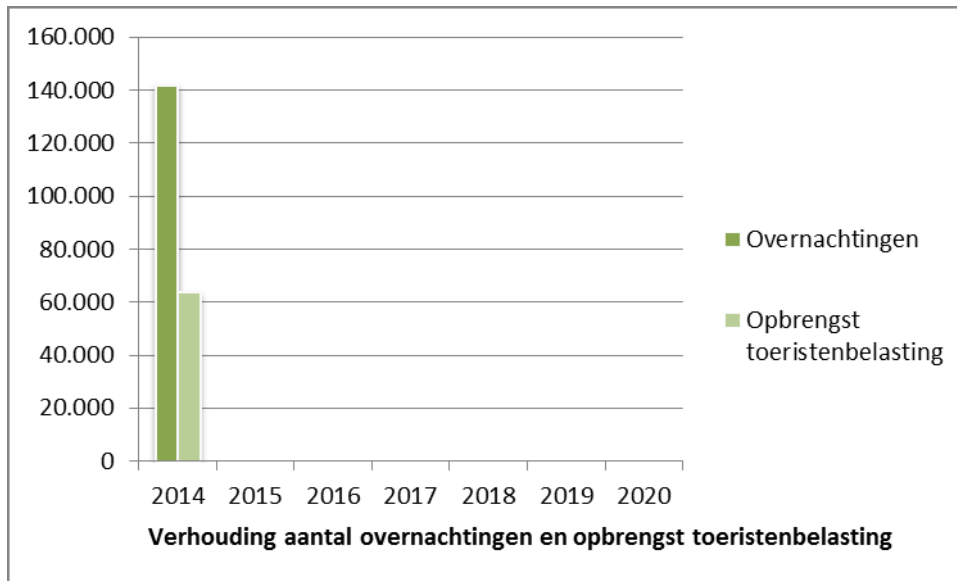
7.2 Versoepeling beleid verblifsrecreatie

De gemeente Olst-Wijhe heeft geconstateerd dat het huidige beleid met betrekking tot de ontwikkeling van verblifsrecreatie drempels opwerpt die door initiatiefnemers niet altijd begrepen worden, of niet meer passen binnen de huidige tijdgeest van deregulering. Het gaat dan bijvoorbeeld om beperkingen met betrekking tot maximale oppervlakte, het maximum aantal bedden en de locatie van de verblifaccommodatie binnen het beleid voor Bed & Breakfasts en boerderij- en plattelandskamers. Daarom zal de gemeente het nut en de noodzaak van de huidige beperkingen tegen het licht houden en het beleid met betrekking tot verblifsrecreatie versoepelen.

7.3 Toeristenbelasting

De gemeente Olst-Wijhe heft toeristenbelasting. Deze belasting vormt een algemeen dekkingsmiddel en geeft een duidelijk beeld van het aantal overnachtingen op gemeenteniveau. Er zijn twee grote spelers in de gemeente die gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor ruim 75% van de overnachtingen. Met een tarief van € 0,50 per persoon per nacht (peildatum 2015), kent Olst-Wijhe het laagste belastingtarief van Overijssel (althans van de gemeenten die toeristenbelasting heffen). In 2015 bedraagt het gemiddelde Overijsselse tarief € 0,89.²⁴ De gemeente Olst-Wijhe stimuleert de lokale en regionale vrijetijdseconomie, want de jaarlijkse structurele investeringen zijn hoger dan de inkomsten uit toeristenbelasting.

²⁴ Een overzicht van de toeristenbelasting in Overijssel is te vinden bijlage 11.

Bovenstaande tabel geeft de verhouding tussen opbrengst toeristenbelasting en overnachtingen. Een overzicht van de gemeentelijke investeringen (zowel structureel als incidenteel) is te vinden in hoofdstuk 8 (financieel kader). Het jaar 2014 betreft een 0-meting. In dat jaar waren er 141.719 overnachtingen en was het tarief toeristenbelasting € 0,45. De opbrengst bedroeg € 63.773,55.

Hoofdstuk 8

Financieel kader

In dit laatste hoofdstuk staat de vraag centraal hoe beschikbare middelen moeten worden ingezet om de geschetste ambities te realiseren en welke aanvullende financiële middelen hiervoor noodzakelijk zijn. Wij beperken ons tot de periode tot 2020, omdat de ervaring leert dat de vrijetijdsector dusdanig snel verandert dat een financiële planning voor een langere termijn niet zinvol is.

8.1 Totaal jaarlijks financieel kader

In onderstaande tabel zijn de jaarlijkse financiële consequenties uit deze beleidsvisie weergegeven. De financiële keuzes in het kader van de heroverweging zijn hierin verwerkt.²⁵

Jaarlijks financieel kader			
	2014	2015	2016 - 2020
R&T Ambtelijke capaciteit Recreatie en Toerisme	€ 35.232,-	€ 35.232,-	€ 18.261,-
R&T Recreatiegemeenschap	€ 37.000,-	€ 37.000,-	€ 37.000,-
R&T Salland Marketing / Marketing Oost / Kennispunt Oost	€ 7.000,-	€ 7.000,-	€ 7.000,-
R&T Stichting Toerisme en Recreatie Olst-Wijhe	€ 7.395,-	€ 3.750,-	€ 3.750,-
R&T Aanjaagsubsidie Recreatie & Toerisme ²⁶	€ 24.633,-	€ 22.846,-	€ 23.039,-
K&C Aanjaagsubsidie Kunst en Cultuur ²⁷ / Driejaarlijkse evenementencyclus	€ 10.000,-	€ 8.700,-	€ 7.400,-
K&C Ambtelijke capaciteit Kunst en Cultuur	€ 33.777,-	€ 33.777,-	€ 16.401,-
K&C Incidenteel cultuurbudget Stichting Kunst en Cultuur O-W / Cultuurfonds	€ 7.100,-	-	-
K&C Olster Erfgoed (Infocentrum)	€ 36.000,-	€ 36.000,-	€ 36.000,-
K&C Olster Erfgoed	€ 748,-	€ 651,-	€ 554,-
K&C Historische Vereniging Wijhe	€ 748,-	€ 651,-	€ 554,-
K&C Schoolbezoek Oudheidkamer Wijhe	€ 120,-	€ 120,-	€ 120,-
K&C Kunstenaarsforum 't Sal	€ 1.040,-	€ 905,-	€ 770,-
K&C Expositiecommissie KYK Olst ²⁸	€ 1.000,-	€ 870,-	€ 740,-
K&C Expositiecommissie KIJK Wijhe	€ 1.000,-	€ 870,-	€ 740,-
K&C Stichting Theaters Olst-Wijhe	€ 9.610,-	€ 8.361,-	€ 7.112,-
K&C Stichting Kulturele Evenementen Olst-Wijhe	€ 836,-	€ 727,-	€ 619,-
K&C Verenigd Comité Wijhe	€ 854,-	€ 743,-	€ 632,-
K&C IJsselacademie	€ 2.073,-	€ 1.804,-	€ 1.534,-
K&C IJsseltheaterfietstocht	€ 10.000,-	€ 8.700,-	€ 7.400,-
K&C Onderhoud beeldende kunstwerken	€ 2.875,-	€ 2.875,-	€ 2.875,-
TOTAAL	€ 229.041,-	€ 217.758,-	€ 177.635,-

²⁵ Achtergrond informatie over de heroverweging en een toelichting op het financiële kader is te vinden in bijlage 13

²⁶ De aanjaagsubsidie Kunst en Cultuur en de aanjaagsubsidie Recreatie en Toerisme worden na vaststelling van de beleidsvisie bij elkaar opgeplust. Het gedeelte van de subsidie aan de IJsseltheaterfietstocht en 't Sal dat (van oudsher) betaald wordt uit het aanjaagbudget Recreatie en Toerisme is van dit budget in mindering gebracht en voor de duidelijkheid apart benoemd.

²⁷ De aanjaagsubsidie Kunst en Cultuur en de aanjaagsubsidie Recreatie en Toerisme worden na vaststelling van de beleidsvisie bij elkaar opgeplust.

²⁸ De subsidie aan KYK Olst is geïntegreerd in de budgetsubsidie aan Ut Huus, maar wordt voor de duidelijkheid wel apart benoemd.

8.2 Eenmalig financieel kader

In onderstaande tabellen worden de eenmalige financiële consequenties uit deze beleidsvisie weergegeven.

Totaal eenmalig financieel kader				
	2015	2016	2017	2018-2020
Vrijtijdsmaakelaar		€ 5.000,-	€ 5.000,-	
Regiegroep Beleef de IJssel(vallei)	€ 4.000,-	€ 4.000,-		
Verhalenpalen langs de IJssel	€ 13.500,-			
Liberationroute	€ 10.000,-			
IJsselbiënnale 2017			€ 7.500,-	
Doorontwikkeling routestructuren	€ 7.870,-			
Planvorming herontwikkeling Fortmond	€ 10.000,-			
Fysieke zichtbaarheid		€ 26.256,-		
Eenmalig extra aanjaagbudget 2016		€ 10.000,-		
TOTAAL	€ 45.370,-	€ 45.256,-	€ 20.370,-	

Bestaande dekking eenmalig financieel kader				
	2015	2016	2017	2018-2020
Vrijtijdsmaakelaar				
Regiegroep Beleef de IJssel(vallei)	€ 4.000,-			
Verhalenpalen langs de IJssel ²⁹	€ 13.500,-			
Liberationroute	€ 10.000,-			
IJsselbiënnale 2017				
Doorontwikkeling routestructuren	€ 7.870,-			
Planvorming herontwikkeling Fortmond	€ 10.000,-			
Fysieke zichtbaarheid		€ 16.256,-		
Eenmalig extra aanjaagbudget 2016				
TOTAAL	€ 45.370,-	€ 16.256,-		

Benodigde extra dekking eenmalig financieel kader				
	2015	2016	2017	2018-2020
Vrijtijdsmaakelaar		€ 5.000,-	€ 5.000,-	
Regiegroep Beleef de IJssel(vallei)		€ 4.000,-		
Liberationroute				
IJsselbiënnale 2017			€ 7.500,-	
Doorontwikkeling routestructuren				
Planvorming herontwikkeling Fortmond				
Fysieke zichtbaarheid		€ 10.000,-		
Extra bijdrage aanjaagbudget 2016		€ 10.000,-		
TOTAAL		€ 29.000	€ 12.500,-	

²⁹ Betreft een bijdrage van Marketing Oost aan de gemeente.